

Innovatív nyelvoktatás: Elő a tabletekkel!

A DAB Székházban, az MTA-DE Idegen Nyelvi Oktatás Kutatócsoport és a Magyar Pszichológiai Társaság által február végén rendezett Pszichológia, Pedagógia, Technológia Konferencia fő témája a digitális tanítás és tanulás kérdésköre volt. A jelenlévő közel száz pedagógus, pszichológus, egyetemi hallgató megismerkedhetett az MTA-DE Idegen Nyelvi Oktatás Kutatócsoport munkájával és eddigi eredményeivel, valamint a témához kapcsolódó plenáris és szekció előadásokkal. Az innovatív, tudományos alapokra épülő nyelvoktatás létesítésén túl a kutatócsoport elkötelezett a hátrányos helyzetű diákok idegennyelv-tanulási esélyegyenlőségének megteremtésében.

„Ha kreatívvá tesszük az iskolát és az életünket, akkor talán nem örömtelenül, magolva tanulnak gyerekeink, és nem válnak robotokká” – nyitotta meg a konferenciát Lannert Judit oktatáskutató gondolatával dr. Polonyi Tünde, a konferencia főszervezője, az MTA-DE Idegen Nyelvi Oktatás Kutatócsoport vezetője és a DE Pszichológiai Intézetének docense. A kutatócsoport másfél éve indult, négy évre tervezett programjában egy olyan interaktív, online, multimédiás, kerettantervhez illeszthető, gamifikált (játékosított), angol és holland nyelvű kiegészítő tananyag kidolgozásán dolgozik általános iskolás felső tagozatosoknak (5–7. osztály), amely hatékonyan segíthet a hátrányos helyzetű diákok idegennyelvi felzárkóztatásában, majd pedig kiterjeszthető a reguláris oktatásra is. Elvárásaik szerint a tanulók pozitívabb eredményeket érnek el a nyelvtanulásban, emellett javul az iskolához, tanárokhoz való viszonyuk, nő a motiváció, az énhatékonyság-érzés, az önszabályozó tanulás szintje, és csökken a stressz. Nemcsak a diákokat, hanem a tanárokat tekintve is számolnak pozitív eredményekkel, miszerint csökken esetükben a kiegészítő veszélye, és nő a kompetencia-érzésük. Nótin Ágnes fókuszcsoportos tanulságai szerint is nagy az igény egy módszertanilag változatos, a gyerekek érdeklődését figyelembe vevő nyelvoktatásra. Marton Boglárka, az Igazgyöngy alapítvány által létesített Toldi Tanoda nyelvtanára pedig annak adta a bizonyosságát, hogy az alternatív módszerekkel folytatott nyelvtanítás és a gyakorlatok tanulságaiból való folyamatos építkezés igen is működik a hátrányos helyzetű csoportokban.

Fehér Judit, a tananyagfejlesztésért felelős munkatárs bemutatta, hogyan igyekszik a programmal növelni a gyerekek bevonódását, önszervező tanulását, motivációját, kreativitását, a változatos, korszerű, és egyéb készségeket is megmozgató idegennyelvi tananyag megalkotásával. Ez a módszer felváltja a hagyományos didaktikát, melyben a diák passzív befogadója a tanár által átadott információnak.

Létezhet-e olyan tanóra, amiről a diákok nem akarnak kimenni szünetre? Igen, pontosan ez volt a személyes tapasztalata Kinterné Szökőcs Beátának az online tananyagtesztelés folyamán. Videofelvételének köszönhetően tanúi lehettünk a diákok program iránti lelkesedésének. Gyökösné Gazsó Enikő és munkatársai legfrissebb eredményei azt mutatják, hogy a digitális tananyag könnyen elsajátítható, megtöri a tankönyv monotonitását. Az egyik kipróbáló iskolában a tanóra 45 percéből legalább 40 percet maga a diák tevékenykedik,

önszervezően sajátítja el a nyelvtudást. A játékoságon túl, aminek köszönhetően a gyerekek észrevétlenül sajátítják el a szókincset és a nyelvtant, az azonnali visszajelzés is tovább növeli a tanulók motivációját. A tesztfázist követően az új szemléletmódú nyelvtanítás a program harmadik évétől, azaz idén szeptemberben kezdődik, és két éven keresztül tart majd.

Amíg a kutatócsoport az általános iskola felső tagozatára fókuszál, addig Kukk Ibolya tanítónő beszámolt saját IKT-s tapasztalatairól. Alsósok körében alkalmaz sikeresen digitális és gamifikált módszereket, alkalmazásokat, hisz gyakorló tanárnaként ő közvetlen közelből tapasztalja meg a hagyományos oktatási forma nehézségeit.

Az angol egyértelmű, de miért pont holland? Erre a kérdésre dr. Pusztai Gábor, a DE-BTK Néderlandisztika Tanszék vezetője és dr. Kántor-Faragó Márta, a tanszék adjunktusa adott választ a konferencián. Felhívták a figyelmet arra, hogy többen beszélnek hollandul, mint az összes skandináv nyelvet együttvéve, valamint a számtalan holland multinacionális cég miatt napról napra egyre fontosabb szerepet tölt be a nyelv a gazdasági életben, a diplomáciában és az EU intézményrendszereiben.

A kutatócsoport munkáján túl egyéb hasonló témájú plenáris előadások színesítették a konferenciát. Dr. Holló Gábor biológus előadásából, az agyi neuroplaszticitás elvét áttekintve

megtudhattuk, miért is működik hatékonyan a szubmerzív nyelvtanulási környezet és a játékosítás az idegennyelv-tanulásban. Dr Péter-Szarka Szilvia pszichológus a pozitív pszichológiai iskolai intervenciók és a kreativitást támogató iskolai légkör fontosságára hívta fel a figyelmet, míg Somkövi Bernadett és Tóth Viktor nyelvtanár személyesen tett tanúbizonyságot mindazon sikereiről, amelyeket pozitív pszichológiai alapelvek osztálytermi alkalmazásával elért. A gimnázium negyedik évének végére Somkövi Bernadett 34 fős osztályából 34-en tettek le sikeres emelt szintű olasz nyelvvizsgát. Fegyverneki Gergő és Bene Viktória nemcsak arra hívták fel a figyelmet, hogy az online tananyagok pozitívan hatnak a gyerekek motivációjára, hanem az internetes tanítás és online jelenlét veszélyeire is, amit éppúgy számon kell tartani, mint ezen tanítási forma előnyeit. A 21. századi tanár című könyv szerzője, ami az év pedagógiai könyve díját is elnyerte, Prievera Tibor bemutatta a „hashtag.school” oktatási programot. Különlegessége, hogy nem tipikusan informatikai gondolkodású cég, hanem gyakorló tanárok terméke. A multifunkcionális platform egy innovatív, rugalmas, minden oktatási helyzetben alkalmazható e-learning keretrendszert nyújt.

A „Pszichológia Napja” alkalmából rendezett konferencia 22 előadója együttesen mutatott rá a pszichológia, pedagógia és technológia azon metszéspontjára, ami az innovatív, hatékony, diák- és tanárbarát oktatási módszereket rejti magában. Reméljük, hogy a nem túl távoli jövőben az iskolai élet kevesebb kényszert és több kreativitást nyújtó helyzetet tartalmaz majd...

Oláh Barnabás, fotó: DE Sajtóiroda